

Stanowisko  
Zarządu Związku Miast Polskich  
w sprawie  
**możliwych skutków wprowadzenia niektórych przedsięwzięć z programu „Polski ład”**

Obradujący w dniu 18 maja br. Zarząd Związku Miast Polskich zapoznał się z opublikowanymi założeniami programu koalicji rządzącej pod nazwą „Polski ład”, który w znacznym stopniu powoduje zmiany w systemie podatku PIT, stanowiącym podstawowy dochód własny gmin, w tym zwłaszcza miast. Na konferencji prasowej przedstawiciele Ministerstwa Finansów oszacowali, że skutki zmian w podatku PIT wyniosą 20-22 mld zł rocznie, z czego połowa dotyczyć będzie jednostek samorządu terytorialnego.

W dostępnych publikacjach nie ma wszystkich informacji, które umożliwiłyby przeprowadzenie dokładnych obliczeń, dlatego – wspólnie z innymi organizacjami samorządowymi – **zwracamy się do rządu o podanie konkretnych danych**, dotyczących potencjalnych skutków finansowych dla JST (w załączeniu).

Gdyby przyjąć jako punkt wyjścia ww. informacje podane przez resort finansów, można wyliczyć, że taki ubytek wpływów z udziałów JST w podatku PIT spowoduje, iż **1/3 jednostek samorządu terytorialnego utraci od razu płynność finansową** (ich nadwyżka operacyjna netto spadnie poniżej zera<sup>1</sup>), znaczna część pozostałych będzie miała kłopoty ze sfinansowaniem wydatków bieżących (przy obecnej dynamice kosztów pracy, cen energii, innych usług i materiałów itp.), a tylko nieliczne utrzymają niewielkie możliwości rozwoju (nadwyżka operacyjna netto JST, która w 2020 roku wyniosła 12 mld zł, spadnie do ok. 1-2 mld zł).

Jednocześnie stanowczo **sprzeciwiamy się dalszemu obniżaniu dochodów własnych JST**. Jest to sprzeczne z podstawowymi zasadami polskich reform ustrojowych, w tym z zasadą subsydiarności, decentralizacji i samodzielności JST w decydowaniu o wykonywaniu swoich zadań i kształtowaniu rozwoju lokalnego i regionalnego. Zapowiadana subwencja inwestycyjna, której założenia przedstawił wiosną 2020 roku Związek Miast Polskich, miała być dodatkowym dochodem JST, opartym na założeniu częściowego „zwrotu” JST podatku VAT, płaconego przez nie przy finansowaniu inwestycji. Subwencja ta w żadnym wypadku nie może zastąpić rekompensaty ubytku w PIT. **Jedyną możliwą formą rekompensaty jest odpowiedni wzrost udziałów JST we wpływach z podatku PIT.**

Za Zarząd

Zygmunt FRANKIEWICZ  
PREZES ZWIĄZKU

Poznań, 18 maja 2021 r.

<sup>1</sup> Liczba jednostek z ujemną nadwyżką operacyjną netto:

Kategoria JST	Liczba	Na koniec 2020 roku	Po możliwym ubytku 11 mld zł w PIT
Gminy wiejskie	1523	101	454
Gminy miejsko-wiejskie	652	97	317
Gminy miejskie	236	75	167
Miasta na prawach powiatu	66	23	55
Powiaty	314	21	90
Województwa	16	0	0
<b>Razem</b>	<b>2807</b>	<b>317</b>	<b>1083</b>

Obl. Biuro ZMP